

TROPOLOGICA DAVIDIADIS EXPOSITIO

⟨Prologus⟩

- 1 Sub Veteris instrumenti historiis Noui latere mysteria Apostolus testatur dicens: *Omnia illis contingebant in figuram*. Ostendere igitur aggrediar, Spiritu Sancto adiuuante, breui uerborum compendio Daudidis res geste, quas, ut potuimus, nostra poesi complexi sumus, quo spectent quos ue typos in se habere mihi uideantur nouitatis.

ALEGORIJSKO TUMAČENJE DAVIDIJADE

[Prolog]

- 1 Da se u vijestima Staroga zavjeta kriju otajstva Novoga, svjedoči nam Apostol govoreći: “Sve se to njima događalo da bude za primjer.” Stoga ću pokušati, uz pomoć Duha Svetoga, da u kratkim crtama prikažem na što se odnose – kako se meni čini – ili kakve slike novoga vremena sadržavaju u sebi djela Davidova što sam ih, prema svojim mogućnostima, obuhvatio u svome pjevu.*

---

* Veze što ih Marulić uspostavlja između Starog i Novog zavjeta, tj. općenito njegova tumačenja prenesenoga smisla biblijskoga teksta i značenja biblijskih imena današnjem se čitatelju mogu učiniti neobičnima, pa i fantastičnima. No valja znati da se Marulić oslanja na dugu i u njegovo vrijeme posve uvriježenu tradiciju objašnjavanja duhovnoga značenja Svetoga pisma. Ta tradicija započinje još od Novoga zavjeta, tj. od Isusa Krista i apostola Pavla, a naročito se razvija u spisima crkvenih otaca, tj. u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku: u osobama i događajima Starog zavjeta sustavno se pronalaze pred slike osoba i događaja Novog zavjeta, a jedno je od važnih sredstava takvih tumačenja i etimologija hebrejskih imena. Marulić svoje izvore ne navodi izričkom (što također nije neobičan postupak u njegovo vrijeme), ali utvrđeno je da je često preuzimao tumačenja brojnih ranokršćanskih pisaca, osobito Sv. Jeronima, Origena, Hrabana Maura, Izidora Seviljskoga i dr. Na nekim mjestima Marulić daje i vlastite interpretacije, što je u ono doba također bilo dopušteno, naročito kad je trebalo objasniti kakvu tajnu vjere ili proročansku poruku starozavjetnoga teksta. Za potanji uvid u Marulićev postupak i njegove izvore usp.: Branimir Glavičić: *O Marulićevu alegorijskom tumačenju “Davidijade”*. – *Dani Hvarskog kazališta [XV]*, Marko Marulić. Književni krug Split. Split, 1989. Str. 152–161. Andrea Zlatar: *Marulićeva “Davidijada”*. *Episka tehnika i biblijski predložak u Marulićevu pjevu “Davidias”*. Biblioteka Latina et Graeca. Radovi. Knj. 12. Latina et Graeca. Zagreb, 1991. Str. 65–72. Miroslav Palameta: *Patristička egzegeza i Marulićeva “Davidijada”*. Biblioteka Marulianum. [Knj.] 9. Književni krug Split, Marulianum – Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu. Split, 2017. [B. L.]

2 In omnibus fere Dauidem puto personam gerere Christi; Saulem autem Iudeos, qui Christum persequebantur, significare. Tum sub prophetarum dictis factisque contineri utriusque Legis auctoritatem.

I

1 Igitur per Samuelem prophetam arguitur Saul inobedientię in Deum, et Dauid succedit in regno. Quia Iudeis, Euangelio non credentibus, quos utriusque Scripture redarguit auctoritas, Christus incipit regnare cum tribu *Iuda*, id est cum his, qui ipsum confitentur Dei Filium mundique Dominum ac Salvatorem.

2 *Samuel* autem, qui interpretatur audiens Deum, in frustra concidit *Agag*, regem Amalechitarum. Apostoli, Christo audientes, impugnant gentilium sacrificia simulachrorumque cultum gladio lacerant ueritatis. *Agag* enim festiua solennitas dicitur, *Amalech* gens bruta ac fatua interpretatur. *Dauid* uirum manu fortem sonat et uultu desiderabilem. Hic est Christus, qui ligauit fortem ipse fortior, et idem desyderatus cunctis gentibus a populo fidei suscipitur, atque a Iudeis regnum transfertur. Dicente propheta: *Quum uenerit sanctus sanctorum, cessabit unctio uestra*. Translatum est regnum de tribu Benjamin ad tribum Iuda, id est de filiis amaritudinis ad filios confitentes Christum regem et glorificantes. Vtrumque enim significat *Iuda*.

3 Saul agitur spiritu immundo, et Dauide cytharam pulsante refocillatur. Hoc est Iudei in immunditia infidelitatis uersantes desipiunt, quidam tamen Christum audiendo conuertuntur.

4 Iam primum Dauid fit armiger Saulis. Quia Christus primum docuit Iudeos et crucem, que eius arma sunt, inter illos portauit, ut Ioannes testatur.

5 Goliath, inter idolatras Palestinos fortissimum, interemit. Christus diabolum, qui gentibus dominabatur, Euangelii uulgatione contriuit.

2 Smatram da David gotovo u svemu predstavlja lik Kristov, a da Šaul označuje Židove koji su progonili Krista; nadalje, da se u riječima i djelima prorokā ogleda vjerodostojnost jednoga i drugog Zakona.

I.

1 Dakle prorok Samuel prekorava Šaula zbog neposlušnosti prema Bogu, i David ga nasljeđuje na prijestolju. Naime kako Židovi ne vjeruju u Evanđelje – a njih pobija vjerodostojnost jednoga i drugog Pisma – Krist počinje kraljevati u Judinu plemenu, tj. među tima koji ga priznaju za Sina Božjega te Gospodara i Spasitelja svijeta.

2 Samuel pak, čije se ime tumači kao “onaj koji čuje Boga”, sasijeca na komade amalečkoga kralja Agaga. Slušajući Krista, apostoli se bore protiv poganskih žrtava i razdiru kult kipova mačem istine. Smiješna se naime svetkovina kaže Agag, a Amalek se tumači kao “glupo i slaboumno pleme”. David označuje čovjeka snažne ruke i poželjna izgleda. To je Krist, koji je sputao jakoga jer sam još jači, a njega za kim žude sva plemena prihvaća pravovjerni narod te kraljevska vlast prelazi od Židova k drugima. Jer kako veli prorok: “Kad dođe sveti nad svetima, prestat će vaše pomazanje”. Kraljevska je vlast bila prenesena s Benjaminova plemena na pleme Judino, tj. sa sinova gorčine na sinove koji priznaju Krista kralja i koji ga slave. Jer jedno i drugo znači Juda.

3 Šaula progoni nečisti duh, a David ga oporavlja svirajući na kitari. To će reći da Židovi, koji su ogrezli u nečistoći svoje nevjere, nisu pri zdravoj pameti, no poneki se ipak, slušajući Krista, obraćaju.

4 David najprije postaje Šaulov štitonoša. Krist je naime prvo poučavao Židove i među njima, kako svjedoči Ivan, nosio križ, što je njegovo oružje.

5 Pogubio je najjačega među idolopoklonicima Filistejcima – Golijata. Krist je objavljenjem evanđelja satro đavla koji je vladao narodima.

6 Palestini Daudem fugiunt, ut in illum rursus armentur. Gentiles ecclesie Christiane persecutionem parant nolentes recipere Christum. *Palestini* quippe oris confusiones interpretantur. Quid autem gentilium errore confusius deos innumeros colentium? Interpretantur etiam ora maleatorum, quia martyres Christi persecutionum maleis tundere aggressi sunt.

II

1 Daud cum Ionatha, Saulis filio, inicit amicitiam, et eius reuelationibus a Saulis inuidia saluatur. *Ionathas* columbe donum interpretatur, quod Spiritus Sancti donum est. Spiritus autem Sancti dono Iudeis Lex data est. Ideo Ionathas Saulis est filius. Cuius Legis reuelatione patuerunt mysteria Christi, que in illa continentur sub uelamine figurarum. Hinc nos ipsorum Iudeorum, proprie Scripture non credentium, manifestam cernentes insaniam, pericula occidentis littere uitamus et Spiritui qui uiuificat adheremus. Ob hoc Ionathas, id est Spiritus Sancti donum, nostre fidei fauet et eorum reprobatur perfidiam.

2 Saul tamen Daudem prefcit militibus. Et Iudei initio patiuntur, ut plebem doceat Christus et magister eorum sit.

3 Quum autem Saul uidisset prefferri sibi Daudem laude uirtutis, odio eum habuit et uite illius insidiari coepit. Sic Iudeorum principes, quum cernerent plebem abire post Christum et miracula eius predicare, inuidentes quesierunt eum interficere.

4 Sepenunero cum Dauide in gratiam se redire simulat Saul, et Iudei Christum tentantes blandius interrogant, non ut discant, sed ut accusent.

5 Saul despondit Dauidi filiam Michol pro prepuciis Palestinorum. *Michol* interpretatur aqua ex omnibus, que est aqua baptismi, inter omnes optabilior, qua a maledicto primorum parentum liberamur. Hec aqua sponsa est Christi. Quia nisi Christo plena fide adhererimus, baptismus nihil nobis proderit. Saulis autem filia dicitur, quia a Iudeis coepit baptizante eos Ioanne et postea discipulis Christi, qui et ipsi Iudei erant.

6 Filistejci bježe pred Davidom da bi se ponovo protiv njega oružali. Ne hotеći primiti Krista, pogani spremaju progon crkve kršćanske. Filistejci se, dakako, tumače kao “smetenost”. A ima li što smetenije od zablude pogana koji štiju nebrojene bogove? Tumače se i kao “usta onih kojih udaraju maljem”, jer su pošli udarati maljevima progona Kristove mučenike.

II.

1 David sklapa prijateljstvo sa Šaulovim sinom Jonatanom, čija ga otkrića spasavaju od Šaulove zavisti. Jonatan se tumači kao “dar golubice”, a to je dar Duha Svetoga. Darom pak Duha Svetoga dan je Zakon Židovima. Zbog toga je Jonatan sin Šaulov. Otkrivenjem toga Zakona postala su shvatljiva otajstva Kristova, koja su u njemu sadržana pod velom slika. Zato se mi, videći očitu ludost tih Židova koji vlastitom Pismu ne vjeruju, klonimo opasnosti pogubnoga slova i držimo se duha koji daje život. Zbog toga Jonatan, tj. dar Duha Svetoga, našoj vjeri ide naruku, a njihovo nevjerstvo ne odobrava.

2 Šaul ipak postavlja Davida na čelo vojske. I Židovi u početku dopuštaju da Krist poučava puk i da im bude učitelj.

3 Kad je pak Šaul vidio da Davida slave kao većega junaka od njega, zamrzi ga i počе mu raditi o glavi. Tako i židovski poglavari, videći da narod slijedi Krista i na sva usta govori o njegovim čudesima, htjedoše ga iz zavisti ubiti.

4 Šaul se često pretvara da se pomirio s Davidom, a i Židovi, kušajući Krista, umiljato ga pitaju, ali ne da bi učili, već da bi ga optužili.

5 U zamjenu za filistejske obreske Šaul zaruči za Davida kćer Mikalu. Mikala se tumači kao “voda od svih, a to je voda krštenja, među svima poželjnija”, koja nas oslobađa od prokletstva prvih roditelja. Ta je voda Kristova zaručnica. Jer ako punom vjerom ne prigrlimo Krista, krštenje nam neće ništa koristiti. A ona se naziva Šaulovom kćerju jer je nastala kod Židova, budući da ih je krstio Ivan, a poslije Kristovi učenici, koji i sami bijahu Židovi.

- 6 Daud pro sponsa Michol numerat Palestinorum præpucia.
Quia Christus incircumcisos conuersos baptismo purificat.
- 7 Saulem fugit; fugit Christus Iudeorum persecutionem, donec ueniat hora eius regnandi in cruce.
- 8 Qui querebant Daudem, a Michola delusi re infecta reuertuntur ad Saulem. In discipulos Christi, baptismi gratiam prædicantes, Iudeorum furit dementia. Sed qui in flagellis pro Christo susceptis gaudebant, cogi nequeunt, ut ipsum negent, et illi spe sua decepti ad infidelitatem suam redeunt.

III

- 1 Daud fugiens uenit ad Samuelem. Christus litteram occidentem uitans aperit spiritalem sensum prophetarum, qui aduentum suum prædixerant.
- 2 Missi Daudem comprehendere coeperunt prophetare. Et satellites Iudeorum missi, ut Christum capiant, uerbis eius stupefacti redeunt et aiunt: *Nunquam homo sic locutus est.*
- 3 Daud fugiens ab Achimelech sacerdote accipit panes sanctos et gladium Golie Gethei. Christus fugiens Iudeorum perfidiam a sacerdotio eorum amouet gratiam panis in corpore suo sanctificati porrigitque discipulis. Accipit gladium, quo Goliath perit, ut in eo uincat etiam nationes idolis deditas, et Iudeis incredulis nihil prosit ablata diabolo potestas.
- 4 Daud fugiens ad Achim, Getheorum regem, insaniam simulat. Et discipuli Christi, a Iudeis repudiati, transeunt ad gentes et, dum insanire putantur, aiunt: *Nos stulti propter Christum*, sed stultum Dei sapientius est hominibus. *Achis* interpretatur frater meus. Et Dominus ait: *Qui fecerit uoluntatem patris mei, qui in cælis est, hic frater meus et soror et mater mea est. Gethei* dicuntur torcularia. Quia gentiles conuersi fuderunt sanguinis sui mustum pro confessione nominis Christiani instar torculorum.
- 5 Venit Daud ad speluncam Odollam. Illic sui ad ipsum conueniunt. Deinde, a Gad propheta monitus, uenit in terram

6 David za zaručnicu Mikalu izbroji filistejske obreske; jer
Krist obraćene neobrezanike očišćuje krštenjem.

7 Bježi pred Šaulom: Krist bježi od židovskoga proganjanja
dok ne dođe čas njegova vladanja na križu.

8 One što su tražili Davida nadmudri Mikala, pa se neobav-
ljena posla vraćaju k Šaulu. Protiv Kristovih učenika, koji pro-
povijedaju milost krštenja, bjesne Židovi u svojoj ludosti. Ali
te koji se radovahu što su bili bičevani za Krista nije moguće
prisiliti da ga zaniječu, i oni se, prevareni u svojoj nadi, vraćaju
svomu nevjerstvu.

III.

1 David na bijegu dolazi k Samuelu: kloneći se pogubnoga
slova, Krist otkriva duhovno značenje prorokā koji bijahu pro-
rekli njegov dolazak.

2 Oni koji su bili poslani da uhvate Davida padoše u proroč-
ki zanos. I sluge židovske, koji su bili poslani da uhvate Krista,
zadivljeni njegovim riječima vraćaju se i kažu: “Nikada jedan
čovjek nije tako govorio.”

3 David na bijegu prima od svećenika Ahimeleka svete hlje-
bove i mač Golijata iz Gata. Bježeći od nevjere Židova, Krist
odalečuje od njihova svećeništva milost kruha posvećena u svo-
jem tijelu i pruža je svojim učenicima. Prima mač od kojega je
Golijat poginuo, da njime pobijedi i narode koji su odani idolima
i da nevjernim Židovima ne koristi ništa moć oduzeta đavlu.

4 Bježeći ka gatskomu kralju Akišu, David hini ludilo. Kad
su ih Židovi odbili, i Kristovi učenici odlaze k poganima i, dok
se za njih misli da su ludi, vele: “Mi smo ludi poradi Krista”. No
biti lud poradi Boga pametno je za ljude. Akiš se tumači kao
“moj brat”. I Gospodin veli: “Tko bude vršio volju Oca mojega
koji je na nebesima, taj je moj brat, sestra i mati moja.” Gaćani
– to će reći “tijekovi”. Jer obraćeni pogani proliše poput tije-
skova mošt svoje krvi za priznanje imena kršćanskoga.

5 David dolazi u špilju Adulam. Ondje njegovi dolaze k nje-
mu. Zatim upozoren od proroka Gada, dolazi u zemlju Judinu.

Iuda. *Odolla* interpretatur testimonii approbatio. Ostendere se coepit Christus ad speluncam, id est obscuritatem scripturę prophetarum de se testantium. Deinde uenit in terram Iuda, id est ad populum confitentem se et Nouę legi adherentem. Ad quam sui conueniunt. Sui enim sunt qui in ipsum credunt.

6 Sacerdotes Nobę a Saule ceduntur. Quia Christo in carne ueniente perire debebat Iudeorum sacerdotium.

7 Abiathar, Achimelechi filius, fugit ad Daudem et ab eo benigne est susceptus. Quia Christus, sacerdos in ęternum, ne Iudeos quidem ad se uenientes repudiat, nemini claudens ianuam salutis.

III¹

1 Ceila a Palestinis obsidetur, a Dauide liberatur. *Ceila* interpretatur sustollens se ipsam. Fideles, persecutionem passi ab idolatris, a Christo liberantur et ad cęlum tolluntur, donati corona martyrii.

2 Daud uenit in Ziph. *Ziph* dicitur flores germinans. Quia ad quem uenit Christus, hic affectibus floret piis, et germinat operibus uirtutum.

3 Sed quoniam multi etiam a perfectionis culmine corruunt, Daud a Zipheis proditur et a Saule circumdatur. Sed Saul, quum audisset hostes in regnum irruisse, a Dauide recessit. Christus ad Iudeos uenerat, ex quibus Iudas Zipheus erat, dum apostolatus dignitate floreret, sed uitio subuersus uendit Christum Iudeis. Qui quum ipsum comprehendere parati essent, timuerunt plebem et recesserunt.

4 Daud uenit in Engadi, quod interpretatur oculus tentationis. Et Christus Dominus ductus est in desertum, ut tentaretur a diabolo; tunc diabolus tentauit illum per oculum tentationis, quum ostenderet ei regna mundi.

5 Daud latet in spelunca, Sauli oram clamidis abscindit, et Saul desinit eum persequi. Christus latebat in obscuritate Ve-

---

¹ III] MS : IV *Glavičić*

Adulam se tumači kao “priznanje svjedočanstva”. Krist se počeo pokazivati kod špilje, tj. u tajnovitosti pisma prorokā koji su svjedočili o njemu. Zatim dolazi u zemlju Judinu, tj. k narodu koji ga priznaje i koji se drži Novoga zakona. Onamo dolaze njegovi. Njegovi su naime oni koji vjeruju u njega.

6 Šaul dade poubijati svećenike u Nobu: jer je po utjelovljenju Kristovu moralo propasti židovsko svećeništvo.

7 Sin Ahimelekov Ebjatar bježi k Davidu, a ovaj ga ljubazno primi: jer Krist, koji je svećenik do vijeka, ni Židove ne odbija koji dolaze k njemu – ne zatvarajući nikomu vrata spasa.

IV.

1 Filistejci opsjedaju Keilu, a David je oslobađa. Keila se tumači kao “ona koja se sama uzdiže”. Vjernike koji su trpjeli proganjanje od strane idolopoklonikā oslobađa Krist i uzdiže ih na nebo obdarivši ih krunom mučeništva.

2 David dolazi u Zif. Zif – to će reći “onaj koji cvijećem cvate”: jer komu dolazi Krist, taj cvjeta pobožnim čuvstvima i klija djelima kreposti.

3 Ali kako mnogi i s vrha savršenstva znaju pasti, Zifejci izdaju Davida i Šaul ga opkoljava. Ali kad Šaul ču da su mu neprijatelji provalili u kraljevstvo, odstupi od Davida. Krist je bio došao k Židovima, od kojih Juda bijaše Zifejac dok je cvao dostojanstvom svoga apostolstva. Ali padnuvši u grijeh, prodade Krista Židovima. Kad su se pak ti spremali da ga uhvate, pobaše se puka i odstupiše.

4 David dolazi u Engadi, koji se tumači kao “oko kušnje”. I Gospodin Krist bio je odveden u pustinju da bi ga đavao iskušavao: tada je njega đavao iskušavao okom kušnje kad mu je pokazivao kraljevstva svijeta.

5 David se skriva u špilji, otkida Šaulu rub plašta, i Šaul ga prestaje progoniti. Krist se krio u tajanstvenosti Staroga pis-

teris scripturę, in qua Iudei cęcutiebant. Sed illis, quos conuertit, ostendit oram clamidis abscissam, id est sensum Scripturę spiritalem, et agnoscere coeperunt Saluatorem.

6 Samuel moritur et Daud uenit in Pharam. Vaticinia de Christo finem accipiunt, et Euangelium inter ferocissimas gentes uulgatur. *Phara* enim ferocitas interpretatur.

7 Daud, in Nabalem iratus, per Abigailem, eius coniugem, placatur. *Nabal* stultum sonat et fatuum, *Abigail* pater meus exaltans. Christus oderat idola colentium fatuitatem. Perire merebantur, nisi Deus exaltasset ancillam suam Virginem immaculatam, ipsam filii sui constituens matrem, ut ipsius meritis placaretur Christus, et conuerteretur mundus, et fatuitas in sapientiam mutaretur.

V

1 Mortuo Nabale Daud Abigailem sibi coniunxit. Extirpata idolorum stultitia Christus ecclesiam sibi sponsam fecit², et quę demoniis seruebat, facta est uxor Christi per fidem.

2 Daud superinduxit *Achinoen*. Hęc interpretatur fratris decus. Fratres Christi Iudei erant: ex his elegit apostolos, qui ipsum pędicando et exaltando facti sunt eius decus.

3 Saul, iratus Dauidi, Micholam, eius sponsam, tradidit Phalto. Diximus per Michol baptismum significari. *Phalti* autem interpretatur liberatus. Iudei ergo, quanuis Christo infensi auertere ab illo niterentur sponsam eius Ecclesiam baptismo consecratam, tradere tamen illam non poterant nisi per baptismum liberato. Fidelium enim coetu constat Christi ecclesia.

4 Saul Zipheis prodentibus Dauidem obsedit in colle Achille. *Achila*³ interpretatur susceptio eius. *Ziphei* ergo, id est florentes, non uirtute, sed malicia, accusant Christum coram principibus Iudeorum, et illi uite eius insidiantur et eiusdem susceptores persequuntur.

---

² fecit] *MS* : facit *Glavičić*

³ Achila] *MS* : Achilla *Glavičić*

ma, u kojem Židovi bijahu slijepi. Ali je onima koje je obratio pokazao otrgnuti rub plašta, tj. duhovni smisao Pisma, i oni počеше spoznavati Spasitelja.

6 Samuel umire i David dolazi u Paran. Proročanstva se o Kristu obistinjuju, i evanđelje se širi među najdivljijim plemenima. Paran se naime tumači kao “divljaštvo”.

7 Davida, koji je ljutit na Nabala, umiruje žena Nabalova Abigajila. Nabal znači “lud i slabouman čovjek”, a Abigajila “otac moj koji uzvisuje”. Krist je mrzio slaboumnost onih koji štuju kipove: bili bi zaslužili da propadnu da nije Bog uzvisio službenicu svoju – bezgrešnu Djevicu postavljajući je za majku sina svoga, da bi njezina dobročinstva ublažila Krista i svijet se obratio, pa da bi se slaboumnost pretvorila u mudrost.

V.

1 Po smrti Nabalovoj David se oženi Abigajilom. Iskorijenivši ludost idolā, Krist učini Crkvu svojom zaručnicom, i ona koja je služila zlodusima postade, putem vjere, žena Kristova.

2 David se oženi jošte Ahinoamom. Ta se tumači kao “dika bratova”. Braća Kristova bijahu Židovi: između njih izabra on apostole, koji su, propovijedajući o njemu i uzvisujući njega, postali dika njegova.

3 Ljutit na Davida, Šaul predade njegovu ženu Mikalu Paltiju. Rekosmo da Mikala znači “krštenje”. Palti se pak tumači kao “onaj koji je oslobođen”. Stoga ma kako su se Židovi, ogorčeni na Krista, trudili da od njega odvrate zaručnicu njegovu – Crkvu krštenjem posvećenu, ipak je nisu mogli predati drugomu osim onomu koji je krštenjem oslobođen. Jer Crkva se Kristova sastoji od skupa vjernika.

4 Šaul na izdaju Zifejaca opsjede Davida na brežuljku Hakili. Hakila se tumači kao “prihvatanje njega”. Stoga Zifejci, tj. oni koji cvjetaju, ali ne krepošću, nego pakošću, optužuju Krista pred starješinama židovskim te oni postavljaju zamke njegovu životu i progone one koji su ga prihvatili.

- 5 Daud noctu ingressus tentorium Saulis, tulit cyphum et hastam, ipsum uero interimi prohibuit: ob hoc Saul placatus abiit. Ingređitur Iesus Saulis tentorium, dum aperit Iudeis abdita Scripturarum et sensuum noctem sua expositione facit lucescere. Saulem dormientem non permittit interimi, Iudeos incredulos non statim punit, sed interim, donec conuertantur, aufert ab eis cyphum et hastam. Quia nec calicem sanguinis Domini bibere nec hasta defensionis ueritatem tueri possunt qui adhuc non credunt. Saul hoc uidens placatus abiit. Iudei quippe, qui dormiunt, placari nequeunt: qui uident, illi placantur. Non enim uiderent, nisi crederent: increduli ceci sunt.
- 6 Daud proficiscitur ad Achim in Palestinam et habitat in Sicelech et ipsos Palestinos occulte p̄datur. Transit Christi p̄dicatio ad gentiles et Christus habitat in *Sicelech*, quod interpretatur defecatio uocis adductę, hoc est habitat in illis, qui uocem extenuant in consensione unius Dei, quam dilatauerant in plurimorum deorum cultu, et errorum suorum fecem expurgantes, ueritatis puritatem admittunt. Tunc autem Daud occulte p̄datur Palestinos, quum Christus intimis inspirationibus ad se trahit peccatores, siue incredulos gentiles.
- 7 Palestini armanur in Saulem, Romani in Iudeam.
- 8 Perit Saul cum filiis. Infideles Iudei, non recipientes Christum, lapsi sunt in interitum sempiternum.
- 9 Fleuit Christus p̄uidens eorum euersionem, sicut Daud Saulis necem et Israhelitarum cladem.
- 10 Palestini ascendunt in *Iezrahel*⁴, id est gentiles accesserunt ad uidentes Deum. Sic enim interpretatur Iezrahel. Videntes autem Deum dicuntur prophete. Porro uincere aliter Iudeorum errorem non potuissent, nisi Scripturarum ueterum autoritate eos refellissent. Suo illos telo confoderunt.

---

⁴ Iezrahel] MS : Izrahel *Glavičić*

- 5 David, ušavši noću u šator Šaulov, odnese mu čašu i koplje, no njega ne dade ubiti: zbog toga se Šaul umiri i ode. Isus ulazi u šator Šaulov – otkrivajući Židovima ono što je skriveno u Pismima i noć njihovih značenja rasvjetljujući svojim tumačenjem. Šaula koji spava ne dopušta ubiti: nevjerne Židove ne kažnjava odmah, već im u međuvremenu, dok se ne obrate, odnosi čašu i koplje: jer ne mogu piti čašu krvi Gospodnje ni kopljem obrane štititi istinu oni koji još ne vjeruju. Vidjevši to, Šaul umiren ode. Židovi, dakako, koji spavaju ne mogu biti umireni: umiruju se oni koji vide. Jer da ne vjeruju, ne bi vidjeli: nevjerni su slijepi.
- 6 David odlazi k Akišu u Filisteju i boravi u Siklagu te potajno pljačka Filistejce. Propovijed Kristova prelazi k poganima, i Krist boravi u Siklagu, koji se tumači kao “očišćenje stišana glasa”, tj. boravi u onima koji glas svoj snizuju priznavanjem jednoga Boga, glas koji su bili otegli štovanjem vrlo mnogo bogova, pa čisteći nečist svojih zabluda, primaju čistoću istine. A tada David potajno pljačka Filistejce kad Krist najdubljim nadahnućima privlači k sebi grešnike ili nevjerne pogane.
- 7 Filistejci se oružaju protiv Šaula, a Rimljani protiv Judeje.
- 8 Šaul pogibe sa sinovima. Nevjerni Židovi, ne prihvaćajući Krista, padoše u vječnu propast.
- 9 Krist je plakao predviđajući njihovo uništenje kao i David pogibiju Šaulovu i poraz izraelski.
- 10 Filistejci se uspinju na Jizreel, tj. pogani pristupiše k onima koji vide Boga. Tako se naime tumači Jizreel. A oni koji vide Boga zovu se proroci. Nadalje, drukčije ne bi bili mogli pobijediti zabludu Židova da ih nisu pobili vjerodostojnošću starih Pisama: njihovim ih oružjem probodoše.